

ANNESS I

SOMMARJU TAL-KARATTERISTIČI TAL-PRODOTT

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI

Clopidogrel Sandoz 75 mg pilloli miksijsa b'rita

2. GHAMLA KWALITATTIVA U KWANTITATTIVA

Kull pillola miksijsa b'rita fiha 75 mg ta' clopidogrel (bhala besilate).
Sustanzi mhux attivi: kull pillola fiha 3.80 mg ta' castor oil idroġenat.

Għal-lista kompleta ta' sustanzi mhux attivi, ara sezzjoni 6.1.

3. GHAMLA FARMAČEWTIKA

Pillola miksijsa b'rita

Pilloli miksijsa b'rita, bojod sa bojod jagħtu fil-griz, qishom irħam, tondi u bikonvessi.

4. TAGHRIF KLINIKU

4.1 Indikazzjonijiet terapewtiċi

Clopidogrel huwa indikat fl-adulti għall-prevenzjoni ta' avvenimenti aterotrombotici f':

- Pazjenti li għandhom infart mijokardijaku (minn fit-tnejha minn 35 jum),
puplesija iskemika (minn 7 ijiem sa inqas minn 6 xhur) jew mard stabbilit ta' l-arterji periferali.

Għal aktar informazzjoni jekk jogħġibok irreferi għal sezzjoni 5.1.

4.2 Pożoġi u metodu ta' kif għandu jingħata

- Adulti u anzjani
Clopidogrel għandu jingħata darba kuljum bħala doža ta' 75 mg ma' l-ikel jew mingħajru.
- Farmakoġenetika
L-istatus ta' CYP2C19 f'metabolizzatur dghajnejf huwa assoċjat mal-rispons mnaqqas tal-clopidogrel. L-ahjar sistema tad-dożagi għall-metabolizzaturi dghajfa għadhom ma ġewx determinati (ara sezzjoni 5.2)
- Pazjenti pedjatriċi
Is-sigurta u l-effikaċċja ta' clopidogrel fit-tfal u fl-adolexxenti għadhom ma ġewx stabiliti.
- Indeboliment renali
L-esperjenza terapewtika hija limitata f'pazjenti b'indeboliment renali (ara sezzjoni 4.4).
- Indeboliment epatiku
L-esperjenza terapewtika hija limitata f'pazjenti b'mard epatiku moderat li jista' jkollhom dijateżi emorraġika (ara sezzjoni 4.4).

4.3 Kontra-indikazzjonijiet

- Sensittivitā eċċessiva għas-sustanza attiva jew għal xi sustanzi mhux attivi.
- Indeboliment sever tal-fwied.
- Dmija qawwija patologika bħal f'ulċera peptika jew emorraġja fil-kranju.

4.4 Avviżi speċjali u prekawzjonijiet speċjali għall-użu

Disturbi tad-dmija u ematoloġiċi

Minħabba r-riskju tad-dmija u reazzjonijiet avversi ematoloġiċi, kull meta jkun hemm sintomi kliniči waqt il-kura li jindikaw dmija għandhom jiġu stabiliti mal-ewwel l-ghadd taċ-ċelluli tad-demm u/jew ittestjar iehor xieraq (ara sezzjoni 4.8). Bħal fil-każ ta' sustanzi oħra kontra l-plejtlits, clopidogrel għandu jintuża b'kawtela f'pazjenti li jista' jkollhom riskju ta' iktar dmija minn trawma, operazzjoni jew kundizzjonijiet patologici oħra u pazjenti li jkunu qed jirċievu l-kura b'ASA, heparin, inibituri ta' glycoprotein IIb/IIIa jew mediciċini kontra l-infjammazzjoni li m'humieħ steroidi (NSAIDs) li jinkludu l-inibituri ta' Cox-2. Il-pazjenti għandhom jiġu osservati b'attenzjoni għal kull sinjal ta' dmija inkluż dmija moħbija, speċjalment waqt l-ewwel ġimħat tal-kura u/jew wara proċeduri kardijaċi invaživi jew operazzjoni. Mħux rakkommandat l-użu ta' clopidogrel flimkien ma' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittieħdu mill-ħalq billi dan jista' jkattar l-intensita` tad-dmija. (ara sezzjoni 4.5).

Jekk pazjent jagħżel li jkollu operazzjoni u l-effett kontra l-plejtlits huwa temporanjament mhux mixtieq, clopidogrel m'għandux jibqa' jingħata 7 ijiem qabel l-operazzjoni. Il-pazjenti għandhom jininformaw lit-tobba u d-dentisti li qeqhdin jieħdu clopidogrel qabel ma tigħi ppjanata xi operazzjoni u qabel ma jittieħed xi prodott mediciċinali ġdid. Clopidogrel itawwal iż-żmien tad-dmija u għand jintuża b'kawtela f'pazjenti li għandhom feriti b'tendenza li jnixxu d-demm (speċjalment dawk gastro-intestinali u fl-ġħajnejn).

Il-pazjenti għandhom ikunu jafu li meta jieħdu clopidogrel id-dmija tista' ddum iktar mis-soltu biex tieqaf, u li għandhom jirrapurataw dmija li mhix normali (kemm fis-sit kif ukoll fit-tul ta' żmien) lit-tabib tagħhom.

Purpura Trombotika Tromboċitopenika (TTP)

Ĝiet irrapurtata Purpura Trombotika Tromboċitopenika (TTP) b'mod rari ħafna wara l-użu ta' clopidogrel, xi kultant wara espożizzjoni qasira. Din hi karatterizzata bi tromboċitopenja u anemja emolitika mikroangjopatika marbuta ma' sitwazzjonijiet newroloġiċi jew kliewi li ma jaħdmux b'mod normali jew deni. TTP hija kondizzjoni li tista' tkun fatali u li għandha bżonn kura mal-ewwel, inkluz il-plażmafereżi.

Puplesija iskemika reċenti

Minħabba n-nuqqas ta' tagħrif, clopidogrel ma jistgħax jiġi rakkommandat waqt l-ewwel 7 ijiem wara puplesija iskemika akuta.

Cytochrome P450 (CYP2C19)

Farmakoġenetika: Ibbażat fuq tagħrif minn dokumentazzjoni, pazjenti b'funzjoni ġenetikament imnaqqsa ta' CYP2C19 għandhom espożizzjoni sistemika aktar baxxa ghall-metabolit attiv ta' clopidogrel u risponsi mnaqqsa kontra l-plejtlits, u ġeneralment juru rati oħla ta' ġrajjet kardjovaskulari wara infart mijokardijaku milli juru pazjenti b'funzjoni normali ta' CYP2C19 (ara sezzjoni 5.2).

Peress li parti mill-metabolizmu ta' clopidogrel ghall-metabolit attiv tiegħi jsir minn CYP2C19, huwa mistenni li l-użu tal-prodotti mediciċinali li jinibixxu l-attività ta' din l-enzima jwasslu għal tnaqqis fil-livell tal-metabolit attiv ta' clopidogrel. Ir-rilevanza klinika ta' din l-interazzjoni hija incerta. Bhala prekawzjoni, l-użu konkomitanti ta' prodotti mediciċinali li jinibixxu CYP2C19 għandu jiġu skoraġġut (ara sezzjoni 4.5 għal lista ta' inibituri ta' CYP2C19, ara wkoll sezzjoni 5.2).

Indeboliment renali

L-esperjenza terapewtika bi clopidogrel f'pazjenti b'indeboliment fil-kliewi hija limitata. Għalhekk clopidogrel għandu jintuża b'kawtela f'dawn il-pazjenti (ara sezzjoni 4.2).

Indeboliment epatiku

L-esperjenza f'pazjenti b'mard moderat fil-fwied li jista' jkollhom dijatesi qed inixxu d-demm hija limitata. Għalhekk clopidogrel għandu jintuża b'kawtela ma' din il-popolazzjoni (ara sezzjoni 4.2).

Sustanzi mhux attivi

Clopidogrel Sandoz fih castor oil idrogenat li jista' jikkawża taqlib ta' l-istonku u dijarrea.

4.5 Prodotti medicinali ohra li ma jaqblux ma' dan il-prodott u affarjiet ohra li jistgħu jibdlu l-effett farmaċewtiku tal-prodott

Sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittieħdu mill-ħalq: mhix rakkomandata l-amministrazzjoni ta' clopidogrel flimkien ma' sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittieħdu mill-ħalq billi dan jista' jkattar l-intensita` tad-dmija (ara sezzjoni 4.4).

Inhibituri ta' Glycoprotein IIb/IIIa: clopidogrel għandu jintuża b'kawtela f'pazjenti li jirċievu l-inhibituri ta' glycoprotein IIb/IIIa flimkien mal-prodott medicinali (ara sezzjoni 4.4).

Acetylsalicylic acid (ASA): ASA ma biddilx l-inibizzjoni medjata permezz ta' clopidogrel ta' l-aggregazzjoni ta' plejlets indotta minn ADP, imma clopidogrel saħħah l-effett ta' ASA fuq l-aggregazzjoni ta' plejlets indotta mil-collagen. Madankollu, it-teħid flimkien ta' 500 mg ta' ASA darbejn kuljum għal jum wieħed ma kabbarx b'mod sinifikanti t-titwil tal-ħin tad-dmija li seħħ minħabba clopidogrel. Huwa possibbli li jkun hemm interazzjoni farmakodinamika bejn clopidogrel u acetylsalicylic acid, li jista' jwassal għal riskju ikbar ta' dmija. Għalhekk, l-użu flimkien għandu jsir b'kawtela (ara sezzjoni 4.4).

Heparin: fi studju kliniku li sar f'persuni f'saħħithom, ma kienx hemm bżonn bidla fid-doža minħabba clopidogrel, l-anqas ma' dan biddel l-effett ta' heparin fuq il-koagulazzjoni. It-teħid flimkien ma' heparin ma kellu l-ebda effett fuq l-inibizzjoni ta' l-aggregazzjoni tal-plejlets indott minn clopidogrel. Huwa possibbli li jkun hemm interazzjoni farmakodinamika bejn clopidogrel u heparin, li jista' jwassal għal riskju ikbar ta' dmija. Għalhekk, l-użu flimkien għandu jsir b'kawtela (ara sezzjoni 4.4).

Trombolitiċi: is-sigurta` tat-teħid flimkien ta' clopidogrel, sustanzi trombolitiċi specifiċi għall-fibrina jew li m'humiex u heparins ġiet eżaminata f'pazjenti li kellhom infart mijokardijaku akut. L-inċidenza tad-dmija klinikament sinifikanti kienet simili għal dik osservata meta sustanzi trombolitiċi u heparin jingħataw flimkien ma' ASA (ara sezzjoni 4.8).

NSAIDs: fi studju klinku li sar b'voluntiera f'saħħithom l-ghoti ta' clopidogrel u naproxen flimkien ziedet id-dmija moħbija gastro-intestinali. Madankollu, minħabba li ma sarux studji dwar l-interazzjoni ma' NSAIDs ohra bħalissa mhux ċar jekk hemmx riskju ta' żieda fid-dmija gastrointestinali ma' NSAIDs kollha. Għalhekk għandu jkun hemm kawtela meta NSAIDs u clopidogrel jingħataw flimkien (ara sezzjoni 4.4).

Terapija ohra meħuda fl-istess ħin:

Billi clopidogrel sa' certu punt jigi metabolizzat għall-metabolit attiv tiegħu minn CYP2C19, l-użu tal-prodotti medicinali li jimpiedixxu l-attività ta' dan l-enzim huma mistennija li jirriżultaw f'livelli mnaqqsa tal-metabolit attiv ta' clopidogrel. Ir-rilevanza klinika ta' din l-interazzjoni hija incerta. Bhala prekawzjoni, l-użu konkomitanti ta' prodotti medicinali li jinibixxu CYP2C19 għandu jiġi skoraġġut (ara sezzjonijiet 4.4 u 5.2).

Prodotti medicinali li jinibixxu CYP2C19 jinkludu omeprazole u esomeprazole, fluvoxamine, fluoxetine, moclobemide, voriconazole, fluconazole, ticlopidine, ciprofloxacin, cimetidine, carbamazepine, oxcarbazepine u chloramphenicol.

Inhibituri tal-Pompa Protonika (PPI):

Fi studju kliniku tat-tip crossover, clopidogrel (300 mg bhala d-doža qawwija inizjali segwita minn 75 mg /kuljum) waħdu u ma' omeprazole (80mg fl-istess ħin bħal clopidogrel) ġew amministrati għal 5 ijiem. L-espożizzjoni għall-metabolit attiv ta' clopidogrel kien naqas bi 45% (Jum 1) u 40% (Jum 5) meta clopidogrel u omeprazole nghataw flimkien. L-inibizzjoni medja ta' l-aggregazzjoni tal-plejlets (IPA) flimkien ma' 5 μM ta' ADP naqas bi 39% (24 siegħa) u 21% (Jum 5) meta clopidogrel u omeprazole nghataw flimkien. Fi studju ieħor deher li l-amministrazzjoni ta' clopidogrel u omeprazole

12-il siegħa il-bogħod minn xulxin ma jipprev jenux interazzjoni tagħhom li x'aktarx li tiġi mill-effett inibitorju ta' omeprazole fuq CYP2C19. Esomeprazole huwa mistenni li jagħti interazzjoni simili ma' clopidogrel.

Informazzjoni nkonsistenti dwar l-implikazzjonijiet klinici ta' din l-interazzjoni farmakokinetika (PK)/farmakodinamika (PD) f'termini ta' avvenimenti kardiovaskulari ewlenin ġew irrapportati sew mill-osservazzjoni kif ukoll mill-istudji klinici. Bhala prekawzjoni, l-użu konkomitanti ta' omeprazole jew esomeprazole għandu jiġi skoragġġut (ara sejjjoni 4.4). Ebda data konklużiva dwar l-interazzjoni farmakodinamika ta' clopidogrel u PPIs oħra huma disponibbli.

M'hemm ebda evidenza li prodotti medicinali oħra li jnaqqsu l-aċtu fl-istonku bħall-imblokkaturi ta' H2 (ħlief cimetidine li huwa inibitur ta' CYP2C19) jew l-antaċċidi jaffettwaw l-attività kontra l-plejtliet ta' clopidogrel.

Prodotti medicinali oħrajn: Saru numru ta' studji klinici oħra bi clopidogrel u prodotti medicinali oħra li nghataw flimkien biex tiġi investigata l-possibilità ta' interazzjoni farmakodinamici u farmakokinetici. Ma ġewx osservati interazzjoni farmakodinamici li kienu klinikament sinifikanti meta colpidogrel ingħata flimkien ma' atenolol, nifedipine, jew kemm atenolol u nifedipine. Barra minn hekk, l-attività farmakodinamika ta' clopidogrel ma għietx influwenzata b'mod sinifikanti mit-tehid flimkien ma' phenobarbital, jew oestrogen.

Il-karatteristiċi farmakokinetici ta' digoxin jew theophylline ma ġewx modifikati bl-amministrazzjoni flimkien ma' clopidogrel. Antaċċidi ma mmodifikawx kemm gie assorbit clopidogrel.

Tagħrif minn studji b'mikrosomi tal-fwied uman indikaw li l-metabolit ta' carboxylic acid ta' clopidogrel jista' jinibixxi l-attività ta' Cytochrome P₄₅₀ 2C9. Potenzjalment dan jista' jwassal għal livelli oħla fil-plażma ta' prodotti medicinali bħal phenytoin u tolbutamide u NSAIDs, li huma metabolizzati minn Cytochrome P₄₅₀ 2C9. Tagħrif mill-istudju CAPRIE jindika li phenytoin u tolbutamide jistgħu jiġi amministrat b'sigurta` flimkien ma' clopidogrel.

Apparti mill-informazzjoni dwar l-interazzjoni ta' prodotti medicinali specifici kif spjegat qabel, ma sarux studji dwar l-interazzjoni ta' clopidogrel ma' xi prodotti medicinali li s-soltu jingħataw lill-pazjenti li jkollhom mard tat-tromboži ta' l-arterji. Madankollu, pazjenti li daħlu fi studji klinici bi clopidogrel nghataw varjeta` ta' prodotti medicinali fl-istess ħin u dawn kien jinkludu dijuretti, beta blockers ACEI, antagonisti tal-kaċċu, sustanzi li jbaxxu l-kolesterol, vasodilataturi koronarji, sustanzi kontra d-dījabete (inkluża l-insulina), sustanzi antiepilettici, u antagonisti GPIIb/IIIa mingħajr ma kien hemm evidenza ta' interazzjoni avversi klinikament sinifikanti.

4.6 Fertilità, tqala u treddiġħ

Billi m'hemmx tagħrif kliniku dwar l-espożizzjoni għal clopidogrel waqt it-tqala, ahjar li bħala prekawzjoni ma jsirx użu ta' clopidogrel waqt it-tqala. Studji fuq il-bhejjem ma jurux effetti ħażiena diretti jew indiretti fuq it-tqala, fuq l-iżvilupp ta' lembriju/fetu, ħlas jew żvilupp wara t-tweld (ara sejjjoni 5.3).

Mhx magħruf jekk clopidogrel johroġx fil-ħalib tas-sider uman. Studji fuq il-bhejjem urew li clopidogrel johroġ fil-ħalib tas-sider. Bhala miżura ta' prekawzjoni, id-treddiġ m'għandu jitkompli waqt il-kura b'clopidogrel.

4.7 Effetti fuq il-hila biex issuq u thaddem magni

Clopidogrel m'ghandu l-ebda effett jew ftit li xejn fuq il-hila ta' sewqan u l-użu ta' magni.

4.8 Effetti mhux mixtieqa

Esperjenza minn studji kliniči:

Clopidogrel ġie evalwat għas-sigurta` għal sena jew iktar. Ir-reazzjonijiet avversi klinikament rilevanti li ntwerew fl-istudju CAPRIE huma diskussi hawn taħt. In ġenerali, clopidogrel 75 mg/jum kien jikkompara ma' ASA 325 mg/jum f'CAPRIE irrisspettivament mill-età, sess u razza. Minbarra l-esperjenza ta' l-istudji kliniči, reazzjonijiet avversi ġew ukoll irrapportati b'mod spontanju.

Il-fsada hija r-reazzjoni l-aktar kommu li ġiet irrapportata kemm fl-istudji kliniči kif ukoll wara li lprodott tpoġġa fis-suq fejn l-aktar li ġiet irrapportata kienet fl-ewwel xahar tal-kura.

F'CAPRIE, f'pazjenti li nghataw jew clopidogrel jew ASA, l-inċidenza totali ta' kull tip ta' fsada kienet ta' 9.3 %. L-inċidenza ta' kaži severi kienet ta' 1.4 % għal clopidogrel u ta' 1.6 % għal ASA. Reazzjonijiet avversi oħra li sehhew jew waqt l-istudji kliniči jew li ġew irrapportati b'mod spontanju huma mniżżlin fit-tabella hawn taħt. Il-frekwenza tagħhom hija definita skond dawn il-konvenzjonijiet: komuni ($\geq 1/100$ sa $< 1/10$); mhux komuni ($\geq 1/1,000$ sa $< 1/100$); rari ($\geq 1/10,000$ sa $< 1/1,000$); rari hafna ($< 1/10,000$). F'kull sistema tal-klassifika ta' l-organi, l-effetti mhux mixtieqa huma mniżżla skond is-serjeta' tagħhom, bl-aktar serji jitniżżlu l-ewwel.

Sistema tal-klassifika ta' l-organi	Komuni	Mhux Komuni	Rari	Rari Hafna
Disturbi tad-demm u tas-sistema limfatika		Tromboċitopenja, lewkopenja, eosinofilja	Newtropenja, inkluża newtropenja severa	Purpura tromboċitopenika trombotika (TTP) (ara sezzjoni 4.4), anemija aplastika, panċitopenja, agranuloċitosi, tromboċitopenja severa, granuloċitopenja, anemija
Disturbi fis-sistema immuni				Mard minn seru barrani, reazzjonijiet anafilattici
Disturbi psikjatriċi				Alluċinazzjonijiet, konfuzjoni
Disturbi fis-sistema nervuża		Fsada intrakranjali (ġew irrapportati xi każijiet b'eżitu fatali), uġiġi ta' ras, paretiżja, sturdament		Tibdiliet fit-togħma
Disturbi fl-ghajnejn		Fsada fl-ghajn (tal-konguntiva, okulari, tar-retina)		
Disturbi fil-widnejn u fis-sistema labirintika			Vertigo	
Disturbi vaskulari	Ematoma			Emorragija serja, emorragija ta' ferita minn operazzjoni, vaskulite, pressjoni baxxa

Sistema tal-klassifika ta' l-organi	Komuni	Mhux Komuni	Rari	Rari Hafna
Disturbi respiratorji, toraciċi u medjastinali	Epistassi			Fsada fil-passaġġ respiratorju (emoptisi, emorragija fil-pulmun), bronkospażmu, pulmonite interstiziali
Disturbi gastrointestinali	Emorragija gastrointestinali, dijarea, uġiġħ addominali, dispepsja	Ulċera gastrika u ulċera dwodenali, gastrite, rimettar, tqalligh, stitikezza, gas fl-istonku	Emorragija tar-retroperitoneum	Emorragija gastrointestinali u tar-retroperitoneum b'eżitu fatali, pankreatite, kolite (inkluzi kolite ulċerativa jew limfoċitika), stomatite
Disturbi fil-fwied u fil-marrara				Insuffiċjenza akuta talfwied, epatite, test talfunzjoni tal-fwied anormali
Disturbi fil-ġilda u fit-tessuti ta' taht il-ġilda	Tbengil	Raxx, hakk, fsada fil-ġilda (purpura)		Dermatite bulloża (nekroliži tossika ta' l-epidermide, Sindromu ta' Stevens Johnson, eritema multiforme), angjoedima, raxx eritematika, urtikarja, ekżema, lichen planus
Disturbi muskolu-skeltrali, tat-tessut konnettiv u fl-ghadam				Fsada muskolu-skeltrali (emartrozi), artrite, artralgja, majalġja
Disturbi fil-kliewi u fis-sistema urinarja		Ematurja		Glomerulonefrite, żieda tal-kreatinina fid-demm
Disturbi generali u kundizzjonijiet ta' mnejn jingħata	Fsada fis-sit tat-titqib			Deni
Investigazzjonijiet		Id-demm idum iżjed biex jikkaoġula, l-ghadd tannewtrofili jonqos, l-ghadd tal-plejtliks jonqos		

4.9 Doża eċċessiva

Doża eċċessiva wara tehid ta' clopidogrel tista' twassal ghall-żieda fil-ħin ta' dmija u komplikazzjonijiet ta' dmija sussegwenti. Terapija adekwata għandha tiġi kkunsidrata jekk dmija tiġi osservata. Ma nstabx antidotu ghall-attivita` farmakoloġika ta' clopidogrel. Jekk hemm bżonn tittieħed azzjoni malajr minħabba li l-ħin tad-dmija jkun qed jitwal, it-trasfużjoni tal-plejtlets jista' jaqleb leffetti ta' clopidogrel.

5. TAGHRIF FARMAKOLOĢIKU

5.1 Tagħrif farmakodinamiku

Kategorija farmakoterapewtika: inibituri ta' l-aggregazzjoni tal-plejlets eskl. heparin, Kodiċi ATC: B01AC-04.

Clopidogrel huwa pro-mediċina, b'metabolit minnhom ikun inibitur tal-aggregazzjoni tal-plejtlits. Sabiex jipproduċi l-metabolit attiv li jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits, clopidogrel irid jiġi mmetabolizzat mill-enzimi CYP450. Il-metabolit attiv ta' clopidogrel jimpedixxi b'mod selettiv l-irbit ta' adenosine diphosphate (ADP) mar-riċettur tal-plejtlits P2Y₁₂ u l-attivazzjoni successiva tal-kumpless ta' glikoproteina GPIIb/IIIa bl-intervent ta' ADP, u b'hekk jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits. Minhabba l-irbit irrevesibbli, il-plejtlits esposti jkunu affettwati ghall-bqija tal-hajja tagħiġhom (madwar 7-10 ijiem) u l-irkuprar tal-funzjoni normali tal-plejtlits iseħħi b'rata konsistenti mal-produzzjoni ta' plejtlits. L-aggregazzjoni tal-plejtlits stimulata minn agonisti oħra barra ADP tigi impedita wkoll permezz ta' mblukkar tal-amplifikazzjoni tal-attivazzjoni ta' plejtlits minn ADP meħlus.

Billi l-metabolit attiv jiġi ffurmat minn enzimi CYP450, li wħud minnhom huma polimorfiċi jew suġġetti ghall-inibizzjoni minn mediċini oħra, mhux il-pazjenti kollha jkollhom inibizzjoni adekwata ta' plejtlits.

Dozi repetuti ta' 75 mg kuljum ipproduc ċew inibizzjoni sostanzjali ta' l-aggregazzjoni tal-plejlets indotti minn ADP mill-ewwel ġurnata; dan żied progressivament u lahaq livell fiss bejn Jum 3 u Jum 7. Fi stat fiss, il-livell medju ta' inibizzjoni osservat b'doża ta' 75 mg kuljum kien bejn 40 % u 60 %. L-aggregazzjoni tal-plejlets u l-hin tad-dmija reġgħu marru bil-mod ghall-valuri tal-linjal bazi, generalment fi żmien 5 ijiem wara li kienet twaqqafet il-kura.

Infart mijokardijaku reċenti (MI), puplesija reċenti jew mard periferali stabbilit ta' l-arterji

L-istudju CAPRIE kien jinkludi 19,185 pazjent bi tromboži fil-vini li ntweriet permezz ta' infart mijokardijaku reċenti (<35 jum), puplesija iskemika reċenti (bejn 7 ijiem u 6 xhur) jew mard stabbilit ta' l-arterji periferali (PAD). Il-pazjenti kienu randomised għal clopidogrel 75 mg/jum jew ASA 325 mg/jum, u ġew osservati għal bejn sena u 3 snin. Fis-sottogrupp ta' l-infart mijokardijaku, il-biċċa l-kbira tal-pazjenti nghataw ASA ghall-ewwel jiem wara infart mijokardijaku akut.

Clopidogrel naqqas b'mod sinifikanti l-inċidenza ta' avvenimenti iskemiċi ġodda (infart mijokardijaku ta' l-ahħar kombinat, puplesija iskemika u mewt vaskulari) meta mqabbel ma' ASA. Fl-analizi ta' lintenzjoni tal-kura, ġew osservati 939 avveniment fil-grupp ta' clopidogrel u 1,020 avveniment b'ASA (tnaqqis tar-riskju relattiv (RRR) ta' 8.7 %, [95 % CI: minn 0.2 għal 16.4]; p = 0.045), li jikkorrispondi, għal kull 1,000 pazjent ttrattati għal sentejn, ma' 10 [CI: minn 0 sa 20] pazjenti oħra li evitaw avveniment iskemiku ġdid. L-analizi tal-mortalita` totali bhala punt sekondarju ta' tmiem m'uriex xi differenza sinifikanti bejn clopidogrel (5.8 %) u ASA (6.0 %).

F'analizi tas-sottogrupp permezz ta' kondizzjoni qwalifikanti (infart mijokardijaku, puplesija iskemika, u PAD) il-benefiċċju jidher li kien l-ikbar (b'relevanza statistika ta' p = 0.003) f'pazjenti li ddahħlu minhabba PAD (speċjalment dawk li kellhom ukoll storja medika ta' infart mijokardijaku) (RRR = 23.7 %; CI: minn 8.9 sa 36.2) u inqas (mhux differenti b'mod sinifikanti minn ASA) f'pazjenti b'puplesija (RRR = 7.3 %; CI: minn -5.7 sa 18.7 [p=0.258]). F'pazjenti li ddahħlu fil-prova minħabba infart mijokardijaku reċenti biss, clopidogrel kien numerikament inqas, imma mhux statistikament differenti minn ASA. (RRR = -4.0 %; CI: minn -22.5 sa 11.7 [p=0.639]). Barra minn hekk, l-analizi tassottogrupp skond l-eta` ssuġġeriet li l-benefiċċju ta' clopidogrel għal pazjenti li kellhom iktar minn 75 sena kien inqas minn dak osservat f'pazjenti ≤75 sena.

Billi l-prova CAPRIE ma kellhiex is-saħħa li tevalwa l-effikaċja ta' sottogruppi individwali, mhux ċar jekk id-differenzi fit-tnaqqis relattiv fir-riskju bejn kondizzjoniet kwalifikanti differenti humiex vera jew kumbinazzjoni.

5.2 Tagħrif farmakokinetiku

Assorbiment

Wara doża orali waħda u ripetuta ta' 75 mg kuljum, clopidogrel kien assorbit b'rata mghaggla. Il-livell medju fil-plażma ta' clopidogrel mhux mibdul (bejn wieħed u iehor 2.2-2.5ng/ml wara doża orali waħda ta' 75 mg) sehhew bejn wieħed u iehor 45 minuta wara d-dožaġġ. L-assorbiment huwa mill-inqas ta' 50%, skond l-eskrezzjoni fl-urina ta' metaboliti ta' clopidogrel.

Distribuzzjoni

Clopidogrel u l-metabolit prinċipali (inattiv) ċirkolanti jintrabtu b'mod reversibbli *in vitro* mal-proteini umani tal-plażma (98% u 94% rispettivament). L-irbit mhux saturabbi *in vitro* f'medda wiesgħa ta' konċentrazzjoni.

Metabolizmu

Clopidogrel jiġi mmetabolizzat b'mod estensiv mil-fwied. *In vitro* u *in vivo*, clopidogrel jiġi mmetabolizzat permezz ta' żewġ sensiliet ta' reazzjonijiet metabolici: waħda bl-intervent ta' esterases u li twassal ghall-idrolizi fid-derivattiv inattiv tiegħi carboxylic acid (85% tal-metaboliti fiċ-ċirkulazzjoni), u waħda bl-intervent ta' citokromi P450 multipli. Clopidogrel jiġi mmetabolizzat l-ewwel f'metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel. Metabolizmu suċċessiv tal-metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel iwassal ghall-formazzjoni tal-metabolit attiv, derivattiv thiol ta' clopidogrel. *In vitro*, din is-sensiela ta' reazzjonijiet metabolici sseħħ bl-intervent ta' CYP3A4, CYP2C19, CYP1A2 u CYP2B6. Il-metabolit thiol attiv li gie iżolat *in vitro*, jintrabat b'rata mghaggla u irreversibbli mar-riċetturi tal-plejtlits u b'hekk jimpedixxi l-aggregazzjoni tal-plejtlits.

Eliminazzjoni

Wara doża orali ta' clopidogrel ^{14}C -tikkettat fil-bniedem, bejn wieħed u iehor 50% kien mneħhi fl-urina u bejn wieħed u iehor 46% hareġ fl-ippurgar fl-intervall ta' 120 siegħa wara d-dožaġġ. Wara doża orali waħda ta' 75mg, clopidogrel għandu l-half-life bejn wieħed u iehor ta' 6 sīgħat. Il-half-life tat-tnejħħija tal-metabolit prinċipali (inattiv) ċirkolanti kien 8 sīgħat wara amministrazzjoni waħda u ripetuta.

Farmakoġenetika

Hafna enzimi CYP450 polimorfiċi jattivaw clopidogrel. CYP2C19 huwa involut fil-formazzjoni kemm tal-metabolit attiv kif ukoll tal-metabolit intermedjarju 2-oxo-clopidogrel. L-effetti kemm farmakokinetici kif ukoll dawk kontra l-plejtlits tal-metabolit attiv ta' clopidogrel, kif imkejla b'analizi *ex vivo* tal-aggregazzjoni tal-plejtlis, jinbidlu skont il-ġenotip ta' CYP2C19. L-alleli CYP2C19*1 jikkorrispondi ma' metabolismu kompletament funzjonalni filwaqt li l-alleli CYP2C19*2 u CYP2C19*3 jikkorrispondi ma' metabolismu mnaqqas. L-alleli CYP2C19*2 u CYP2C19*3 jgħoddu għal 85% tal-alleli b'funzjoni mnaqqsa fil-bojod u 99% fl-Asjatiċi. Alleli oħra assoċjati ma' tnaqqis fil-metabolizmu jinkludu CYP2C19*4, *5, *6, *7, u *8, iżda dawn huma anqas frekwenti fil-popolazzjoni generali. Frekwenzi ppubblikati ghall-fenotipi u l-ġenotipi CYP2C19 komuni huma elenkti fit-tabella ta' hawn taħt.

Il-frekwenza tal-ġenotip u fenotip CYP2C19

	Frekwenza (%)		
	Bojod (n=1356)	Suwed (n=966)	Činiżi (n=573)
Metabolizmu estensiv: CYP2C19*1/*1	74	66	38
Metabolizmu intermedju: CYP2C19*1/*2 or *1/*3	26	29	50
Metabolizmu dghajjef: CYP2C19*2/*2, *2/*3 or *3/*3	2	4	14

S'issa, l-impatt tal-ġenotip CYP2C19 fuq il-farmakokinetika tal-metabolit attiv ta' clopidogrel gie evalwat f'227 suġġett minn 7 studji li ġew irrapportati. Tnaqqis fil-metabolizmu ta' CYP2C19 f'metabolizzaturi intermedji u dghajfa naqqas is-C_{max} u l-AUC tal-metabolit attiv b'30 – 50% wara

doži ta' kkargar ta' 300- jew 600-mg u doži ta' manteniment ta' 75 mg. Tnaqqis fl-espožizzjoni tal-metabolit attiv iwassal għal tnaqqis fl-inibizzjoni tal-plejtlits jew f'reattività reżidwa oħla tal-plejtlit. S'issa, it-taqqis fl-effetti inibitorji ta' clopidogrel fuq il-plejtlits gie deskritt għal metabolizzaturi intermedji u dghajfa f'21 studju li ġie rrapporat u li fihom hadu sehem 4,520 suġġett. Id-differenza relativa fir-rispons kontra l-plejtlits bejn il-gruppi ta' ġenotipi jvarja minn studju għal iehor skont il-metodu użat biex jiġi evalwat ir-rispons, iżda ġeneralment huwa iż-jed minn 30 %.

L-assoċjazzjoni bejn il-ġenotip CYP2C19 u r-riżultat tal-kura b'clopidogrel ġie evalwat f'2 post hoc analizi ta' studji kliniči (sottostudji ta' CLARITY [n=465] u TRITON-TIMI 38 [n=1,477] u f'sett ta' 5 studji (total n=6,489). F'CLARITY u f'wieħed mis-sett ta' studji (n=765; Trenk), ir-rati ta' avvenimenti kardjovaskulari ma varjawx b'mod sinifikanti minħabba l-ġenotip. F'TRITON-TIMI 38 u f'3 mis-sett ta' studji (n=3,516; Collet, Sibbing, Giusti), pazjenti b'indeboliment fil-mod ta' kif jimmetabolizzaw (intermedji u dghajfa flimkien) kellhom rata oħla ta' avvenimenti kardjovaskulari (mewt, infart mijokardiku u attakk ta' puplesija) jew trombozi fl-istent meta mqabbla ma' metabolizzaturi estensivi. Fil-hames studju tas-sett (n=2,208; Simon), iż-żieda fir-rata ta' avvenimenti ġie osservat biss fil-metabolizzaturi dghajfa.

Testijiet farmakoġenetici jistgħu jidentifikaw il-ġenotipi assoċjati mal-varjabilità fl-attività ta' CYP2C19.

Jista' jkun hemm varjanti ġenetiċi ta' enzimi CYP450 oħra li jkollhom il-possibbiltà li jifformaw il-metabolit attiv ta' clopidogrel.

Popolazzjonijiet speċjali

F'dawn il-popolazzjonijiet speċjali, il-farmakokinetika tal-metabolit attiv ta' clopidogrel mhijiex magħrufa.

Indeboliment renali

Wara doži ripetuti ta' 75 mg ta' clopidogrel kuljum, f'persuni b'mard sever tal-kliewi (tnejha tal-kreatinina minn 5 sa 15 ml/min), l-inibizzjoni ta' l-agreggrazzjoni tal-plejtlets indotti minn ADP kien iktar baxx (25%) minn dak osservat f'persuni f'sahħithom, madankollu it-titwil fil-hin tad-dmija kien simili għal dak osservat f'persuni f'sahħithom li kien qed jingħataw 75 mg ta' clopidogrel kuljum. Barra minn hekk, it-tolleranza klinika kienet tajba fil-pazjenti kollha.

Indeboliment epatiku

Wara doži ripetuti ta' 75 mg clopidogrel kuljum għal 10 ijiem f'pazjenti b'indeboliment epatiku sever, l-inibizzjoni tal-aggregazzjoni tal-plejtlits kawża tal-ADP kien simili għal dak osservat f'suġġetti b'sahħithom. Il-medja taż-żieda fil-hin ta' fsada kien ukoll simili għaż-żewġ gruppji.

Razza

L-inċidenza tal-alleli ta' CYP2C19 li tirriżulta f'metabolizmu intermedju u dghajjef ta' CYP2C19 tvarja skont ir-razza/etniċità (ara l-Farmakoġenetika). Mil-letteratura, id-dejta f'popolazzjonijiet Asjatiċi hija limitata biex tiġi evalwata l-implikazzjoni klinika tal-identifikazzjoni tal-ġeni ta' dan is-CYP fuq kif jirriżultaw l-avvenimenti kliniči.

5.3 Tagħrif ta' qabel l-użu kliniku dwar is-sigurtà tal-mediċina

Waqt studji mhux kliniči fil-firien u l-babwini, l-iktar effetti li kienu osservati b'mod frekwenti kienu bidliet fil-fwied. Dawn seħħew f'doži li jirrappreżentaw mill-inqas 25 darba l-espožizzjoni li ġiet osservata fil-bnedmin li nghataw doža klinika ta' 75 mg/jum u kienu bħala konsegwenza ta' effett fuq l-enzimi metabolizzanti fil-fwied. Ma ġiex osservat effett fuq l-enzimi metabolizzanti tal-fwied fi bnedmin li kienu qed jingħataw clopidogrel b'doža terapewtika.

F'doži għolja ħafna, ġiet irrapprtata tollerabilità baxxa fiż-żaqq (gastrite, erożjonijiet gastrici u/jew rimettar) ta' clopidogrel fil-firien u l-babwini.

Ma kienx hemm evidenza ta' riskju ta' kanċer meta clopidogrel ingħata għal 78 ġimgħa lill-ġrieden u 104 ġimgħa lill-firien meta dawn ingħataw doži sa 77 mg/kg kuljum (li jirrappreżenta espożizzjoni mill-inqas 25 darba dik osservata fil-bnedmin li kienu qed jingħataw doża klinika ta' 75 mg/jum).

Clopidogrel ġie ttestajt f'medda ta' studji *in vitro* u *in vivo* dwar l-effett tossiku fuq il-ġeni, u ma tax-indikazzjoni ta' attivita` tossika fuq il-ġeni.

Clopidogrel ma ntweru li kellu l-ebda effett fuq il-fertilita` tal-firien irġiel u nisa u ma kellux effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva la fil-firien u lanqas fil-fniek. Meta clopidogrel ngħata lill-firien li kienu qed ireddgħu, dan ikkawża dewmien żgħir fl-iżvilupp tat-trabi. Saru studji farmakokinetici specifiċi bi clopidogrel radjutikkettat li wrew li s-sustanza originali jew il-metaboliti tagħha joħorgu fil-halib. Għalhekk, ma jistgħux jiġi esklużi effett dirett (ftit tossiċċita`), jew effett indirett (ma jintiegħemx tajjeb).

6. TAGHRIF FARMAČEWTIKU

6.1 Lista ta' sustanzi mhux attivi

Qalba tal-pillola:

Macrogol 6000
Cellulose, microcrystalline (E460)
Crospovidone type A
Castor oil, hydrogenated

Kisja tar-rita:

Macrogol 6000
Ethylcellulose (E462)
Titanium dioxide (E171)

6.2 Inkompatibilitajiet

Ma jghoddx f' dan il-każ.

6.3 Żmien kemm idum tajjeb il-prodott mediċinali

3 snin

6.4 Prekawzjonijiet speċjali għall-ħażna

Aħżeen fil-folja originali sabiex tilqa' mill-umdità.

6.5 In-natura tal-kontenit u ta' dak li hemm ġo fi

Folji Alu/Alu li fihom 14, 28, 30, 50, 84, 90 u 100 pillola miksija b'rita, ippakkjati f'kaxxi tal-kartun.

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu għal skop kummerċjali.

6.6 Prekawzjonijiet speċjali li għandhom jittieħdu meta jintrema <u għal immanigġgar iehor>

L-ebda ġtiġijiet speċjali

7. ID-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Acino Pharma GmbH
Am Windfeld 35
83714 Miesbach
Il-Germanja

8. NUMRU(I) TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/09/547/001-007

9. DATA TA' L-EWWEL AWTORIZZAZZJONI/TIĞDID TA' L-AWTORIZZAZZJONI

21/09/2009

10. DATA TA' META ġIET RIVEDUTA L-KITBA

Informazzjoni dettaljata dwar dan il-prodott medicinali tinstab fuq il-website ta' l-Agenzija Ewropea dwar il-Mediċini: <http://www.ema.europa.eu/>

ANNESS II

- A. DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI TAL-MANIFATTURA RESPONSABBLI GHALL-HRUġ TAL-LOTT**
- B. KUNDIZZJONIJIET TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ**

A. DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI TAL-MANIFATTURA RESPONSABBLI GHALL-ħRUĞ TAL-LOTT

Isem u indirizz tal-manifattur responsabbi għall-ħruġ tal-lott

Acino AG
Am Windfeld 35
83714 Miesbach
Il-Ġermanja

Salutas Pharma GmbH
Otto-von-Guericke-Allee 1
39179 Barleben
Il-Ġermanja

Fuq il-fuljett ta' tagħrif tal-prodott medicinali għandu jkun hemm l-isem u l-indirizz tal-manifattur responsabbi għall-ħruġ tal-lott konċernat.

B. KUNDIZZJONIJIET TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

- KUNDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FUQ IL-FORNIMENT U L-UŻU IMPOSTI FUQ ID-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ**

Prodott medicinali jingħata bir-riċetta tat-tabib.

- KUNDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TA' L-UŻU MINGHAJR PERIKLU U EFFETTIV TAL-PRODOTT MEDICINALI**

Ma jghoddx f'dan il-każ.

- KUNDIZZJONIJIET OHRA**

Sistema ta' farmakovigilanza

Id-Dtentur tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq irid jiżgura li s-sistema ta' farmakoviġilanza, kif deskritta f'verżjoni 3.0 ippreżentata f'Modulu 1.8.1. tal-Applikazzjoni tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq, tkun implimentata u taħdem qabel u waqt li l-prodott jibda jinbiegħ.

Pjan dwar l-Immaniġġar tar-Riskju

Ma jghoddx f'dan il-każ.

L-applikazzjoni hi bbażata fuq prodott medicinali ta' referenza li għaliex ma kienu identifikati l-ebda problemi tas-sigurtà li jeħtiegu attivitajiet addizzjonali li jimminimizzaw ir-riskju.

Rapporti Perjodiċi dwar l-Aġġornament tas-Sigurtà (PSURs):

L-iskeda tas-sottomissjoni tal-PSUR għandha ssegwi l-iskeda tas-sottomissjoni għall-prodott medicinali ta' referenza.

ANNESS III

TIKKETTA U FULJETT TA' TAGHRIF

A. TIKKETTA

Prodott medicinali li m'ghadux awtorizzat

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA TA' BARRA****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Clopidogrel Sandoz 75 mg pillola miksija b'rita
Clopidogrel

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA

Kull pillola miksija b'rita fiha 75 mg ta' clopidogrel (bħala besilate).

3. LISTA TA' SUSTANZI MHUX ATTIVI

Fih ukoll castor oil idroġenat. Ara l-fuljett fil-pakkett għal aktar tagħrif.

4. GHAMLA FARMAČEWTIKA U KONTENUT

14-il pillola miksija b'rita
28 pillola miksija b'rita
30 pillola miksija b'rita
50 pilloli miksijin b'rita
84 pillola miksija b'rita
90 pillola miksija b'rita
100 pillola miksija b'rita

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.

Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JINTLAHAQX U MA JIDHIRX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jintlaħaqx u ma jidhirx mit-tfal.

7. TWISSIJA/IET SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA**8. DATA TA' META JISKADI**

JIS

9. KUNDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŽEN

Aħżeen fil-folja original sabiex tilqa' mill-umdità.

10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDICINALI MHUX UŻATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDICINALI, JEKK HEMM BŻONN**11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGRID FIS-SUQ**

Acino Pharma GmbH
Am Windfeld 35
83714 Miesbach
Il-Ġermanja

12. NUMRU(I) TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHALL-KUMMERċ

EU/1/09/547/001-007

13. NUMRU TAL-LOTT

Lott

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali jingħata bir-ricetta tat-tabib.

15. STRUZZJONIJIET DWAR L-UŻU**16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE**

Clopidogrel Sandoz 75 mg

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI

FOLJI

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDICINALI

Clopidogrel Sandoz 75 mg pilloli miksija b'rita
Clopidogrel

2. ISEM TAD-DETENTUR TA' L-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Acino Pharma GmbH

3. DATA TA' META JISKADI

JIS

4. NUMRU TAL-LOTT

Lott

5. OHRAJN

B. FULJETT TA' TAGHRIE

Prodott medicinali li m'għadux awtorizzat

FULJETT TA' TAGHRIF: INFORMAZZJONI GHAL MIN QED JAGHMEL UŽU MINNU

Clopidogrel Sandoz 75 mg pilloli miksija b'rita Clopidogrel

Aqra sew dan il-fuljett kollu qabel tibda tieħu din il-mediċina.

- Żomm dan il-fuljett. Jista' jkollok bżonn terġa' taqrah.
- Jekk ikollok aktar mistoqsijiet, staqsi lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.
- Din il-mediċina giet mogħtija lilek M'għandekx tgħaddiha lil persuni ohra. Tista' tagħmlilhom il-ħsara, anki jekk ikollhom l-istess sintomi bħal tiegħek.
- Jekk xi wieħed mill-effetti sekondarji jiggrava jew jekk tinnota xi effetti sekondarji li m'humiex imsemmijin f'dan il-fuljett, jekk jogħġbok, għid lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.

F'dan il-fuljett:

1. X'inhu Clopidogrel Sandoz u għalxiex jintuża
2. Qabel ma tieħu Clopidogrel Sandoz
3. Kif għandek tieħu Clopidogrel Sandoz
4. Effetti sekondarju li jista' jkollu
5. Kif taħżeen Clopidogrel Sandoz
6. Aktar tagħrif

1. X'INHU CLOPIDOGREL SANDOZ U GHALXIEK JINTUŻA

Clopidogrel Sandoz fih is-sustanza attiva Clopidogrel li tifforna parti minn grupp ta' mediċini msejħa prodotti mediċinali ta' antiplejlets. Plejlets (hekk imsejha tromboċi) huma partijiet żgħar hafna, li jingemgħu flimkien waqt li jkun qed jagħqad id-demm. Il-prodotti mediċinali ta' kontra l-plejlets jilqgħu għal dan u jnaqqsu l-possible biltajiet li jifurraw emboli tad-demm (process imsejjah tromboži).

Clopidogrel Sandoz jittieħed biex inaqqs ir-riskju li emboli tad-demm (trombi) jifformaw fl-arterji mwebbsin (arterji), process imsejjah aterotrombosi, li jista' jwassal għal konsegwenzi aterotrombotiċi (bħal puplesija, attakk tal-qalb, jew mewt).

Inghatajt Clopidogrel Sandoz biex inaqqs ir-riskju ta' emboli tad-demm u l-konsegwenzi severi tagħhom għaliex:

- Għandek kundizzjoni fejn l-arterji tiegħek qegħdin jibbiesu (magħrufa wkoll bħala ateroskleroz), u
- Kellek attakk tal-qalb, puplesija jew kundizzjoni magħrufa bħala mard periferali arterjali (disturb fil-fluss tad-demm fid-dirghajn jew riġlejn ikkawżat minn okklużjonijiet vaskulari)

2. QABEL MA TIEHU CLOPIDOGREL SANDOZ

Tiħux Clopidogrel Sandoz:

- Jekk inti allergiku/a (tbat minn sensittività eċċessiva) għall-clopidogrel jew sustanzi oħra ta' Clopidogrel Sandoz;
- Jekk tbat minn kundizzjoni medika li fil-preżent qiegħda tikkawża fsada, bħal ulċera fl-istonku jew fsada ġewwa l-mohħ;
- Jekk tbat minn mard sever tal-fwied.

Jekk tahseb li xi wahda minn dawn tghodd għalik, jew jekk għandek xi dubju, hu parir tat-tabib tiegħek qabel tibda tieħu Clopidogrel Sandoz.

Ogħġod attent hafna b'Clopidogrel Sandoz:

Jekk xi sitwazzjoni msemmija hawn taħt tħodd għalik, hu parir tat-tabib tiegħek qabel tibda tieħu Clopidogrel Sandoz:

- jekk tinsab f'riskju ta' fsada bħal:
  - kundizzjoni medika li tpoġġik f'riskju ta' fsada interna (bħal ulċera fl-istonku)
  - mard fid-demm li jwassal għal fsada interna (dmija f'xi tessuti, organi jew ġogji ta' ġismek);
  - ferita serja riċenti;
  - operazzjoni riċenti (anki tas-snien);
  - operazzjoni li ser issirlek (anki tas-snien) fis-sebat ijiem li ġejjin.
- jekk fl-ahħar sebat ijiem kellek čappa ta' demm f'arterja f'mohħok (puplesija iskemika)
- jekk tħati minn mard tal-kliewi jew tal-fwied.

Waqt li qiegħed/qiegħda tieħu Clopidogrel Sandoz:

- Għandek tħid lit-tabib tiegħek jekk għandek xi operazzjoni ppjanata (anki tas-snien).
- Għandek ukoll tħid lit-tabib tiegħek minnufih jekk tiżviluppa kundizzjoni medika (magħrufa wkoll bhala Purpura Trombotika Tromboċitopenika jew TTP) li tinkludi deni u tbengil taħt il-ġilda li jidher bħal tikek homor irraqq, flimkien ma' jew mingħajr għeja kbira mhux spjegata, konfużjoni, sfurija tal-ġilda jew ta' l-ghajnejn (suffejra) (ara sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU').
- Jekk taqta' x'imkien jew tweġġa', id-demm jista' jdum aktar mis-soltu biex jieqaf. Dan minħabba l-mod ta' kif taħdem il-mediċina tiegħek billi ma thallix li jiffurmaw iċ-ċapep tad-demm. Għal qtugħ u feriti żgħar eż. meta taqta' x'imkien, meta tqaxxar, normalment m'hemmx ghax tinkwieta. Madanakollu, jekk id-demm li ħiereġ jinkwetak, għandek tkellem lit-tabib tiegħek minnufih (ara sezzjoni 4 'EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU').
- It-tabib tiegħek jista' jordnalek testijiet tad-demm.

Tfal u adolexxenti

Clopidogrel Sandoz m'għandux jingħata lit-tfal jew lill-adolexxenti.

Meta tieħu mediċini oħra

Jekk jogħġibok, għid lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek jekk qiegħed tieħu jew hadt dan l-ahħar xi mediċini oħra, anki dawk mingħajr riċetta.

Xi mediċini oħra jistgħu jeftew l-użu ta' Clopidogrel Sandoz u viċe-versa.

Għandek speċifikament tħid lit-tabib tiegħek jekk qiegħed tieħu

- sustanzi kontra l-koagulazzjoni tad-demm li jittieħdu mill-halq, mediċini li jraqqu d-demm,
- mediċina li hija anti-infjammatorju li mhux sterojde, normalment użat biex jiġi ittrattat l-uġiġ u/jew kundizzjonijiet infjammatorji tal-muskoli jew tal-ġogji,
- heparin jew xi mediċina oħra użata biex traqqaq id-demm,
- inibitur tal-pompa protonika (eż. omeprazole) għat-taqlib tal-istonku
- fluconazole, voriconazole, ciprofloxacin, jew chloramphenicol, mediċini li jittrattaw infezzjonijiet tal-batterja u tal-fungu,
- cimetidine, mediċina li tittratta taqlib ta' l-istonku,
- fluoxetine, fluvoxamine, jew moclobemide, mediċinii li jittrattaw d-dipressjoni,
- carbamazepine, jew oxcarbazepine, mediċini li jittrattaw xi tip ta' epileissija, ticlopidine, sustanzi oħra kontra l-plejħlets.

Acetylsalicylic acid, sustanza inkorporata f'hafna mediċini użati biex itaffu l-uġiġ u jnaqqsu d-deni: L-użu ta' kultant ta' acetylsalicylic acid (ta' mhux aktar minn 1,000 mg f'perijodu ta' 24 siegħa) generalment m'għandux johloq problema, iż-żda l-użu fit-tul f'ċirkostanzi oħrajn għandu jiġi diskuss mat-tabib tiegħek.

Meta tieħu Clopidogrel Sandoz ma' l-ikel jew ix-xorb

Clopidogrel Sandoz jista' jittieħed ma' l-ikel jew mingħajru.

Tqala u treddigh

Huwa preferibbli li ma tużax dan il-prodott waqt it-tqala u t-treddigh.

Qabel ma tibda tieħu Clopidogrel Sandoz, tinforma lit-tabib jew lill-ispiżjar/a tiegħek jekk inti tqila jew taħseb li inti tqila. Jekk toħroġ tqila waqt li qieghda tieħu Clopidogrel Sandoz, għarraf minnufih lit-tabib tiegħek billi huwa rrakkomandat li ma tieħux clopidrogrel waqt it-tqala.

Waqt li qiegħed tieħu Clopidogrel Sandoz, għandek tikkonsulta mat-tabib tiegħek dwar it-treddiġħ tat-tarbijs. Itlob il-parir tat-tabib jew ta' l-ispiżjar tiegħek qabel tieħu xi mediċina.

Sewqan u thaddim ta' magni

Clopidogrel Sandoz m'għandux jaffettwa is-sewqan jew it-thaddim ta' magni.

Tagħrif importanti dwar xi whud mis-sustanzi ta' Clopidogrel Sandoz:

Clopidogrel Sandoz fih ukoll il-castor oil idroġenat li jista' jikkawża taqlib ta' l-istonku jew dijarrea

3. KIF GHANDEK TIEHU CLOPIDOGREL SANDOZ

Dejjem għandek tieħu Clopidogrel Sandoz skond il-parir tat-tabib. Dejjem għandek taċċerta ruħek mat-tabib jew ma' l-ispżjar tiegħek jekk ikkolok xi dubju.

Id-doža normali hija ta' pillola waħda ta' 75 mg Clopidogrel Sandoz kuljum li għandha tittieħed mill-halq ma' l-ikel jew fuq stonku vojt u fl-istess hin kull ġurnata.

Għandek tieħu Clopidogrel Sandoz sakemm it-tabib jibqa' jagħmillek ir-riċetta.

Jekk tieħu Clopidogrel Sandoz aktar milli suppost:

Għarraf lit-tabib jew mur fid-dipartiment ta' l-emerġenza ta' l-eqreb sptar minħabba r-riskju oħla ta' fsada.

Jekk tinsa tieħu Clopidogrel Sandoz

Jekk tinsa tieħu xi doža ta' Clopidogrel Sandoz, iżda tiftakar fit-12-il siegħa ta' wara, hu l-pillola mill-ewwel, imbagħad hu l-pillola li jkun imiss fil-ħin tas-soltu. Jekk tinsa tieħu Clopidogrel Sandoz għal aktar minn 12-il siegħa, sempliciement hu d-doža waħda li jkun immiss fil-ħin tas-soltu. Tihux doža doppja biex tagħmel tajjeb għad-doža li tkun insejt tieħu.

Meta tieqaf tieħu Clopidogrel Sandoz

Twaqqafx il-kura. Informa lit-tabib jew l-ispizjar tiegħek qabel twaqqaf il-kura.

Jekk għandek aktar mistoqsijiet dwar l-użu ta' dan il-prodott, staqsi lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.

4. EFFETTI SEKONDARJI LI JISTA' JKOLLU

Bhal kull mediċina oħra, Clopidogrel Sandoz jista' jkollu effetti sekondarji, għalkemm ma jidhru fuq kulhadd.

Għarraf lit-tabib tiegħek minnufih jekk:

- jitlagħlek id-den, ikollok sinjali ta' infezzjoni jew ħafna għeja. Dawn jista' jkunu minħabba tnaqqis rari ta' xi ċelluli tad-demm.
- sinjali ta' mard tal-fwied bħal sfurija tal-ġilda u/jew ta' l-ġħajnejn (suffejra), kemm jekk dan huwa assoċjat jew le ma' emoragijsa li tidher taht il-ġilda bhala tikek ġhomor irraq u/jew konfużjoni (ara sezzjoni 2 'Oqgħod attent hafna b'Clopidogrel Sandoz').
- nefha fil-halq jew disturbi fil-ġilda bħal raxxijiet u ħakk, infafet fil-ġilda. Dawn jistgħu jkunu sinjali ta' reazzjoni allerġika.

L-iżjed effett komuni (jaffettwa minn 1 sa 10 pazjenti minn kull 100) irappurtat bi clopidogrel hija l-fsada. Din tista' sseħħ bħala fsada fl-istonku jew fl-imsaren, tbenġil, ematoma (fsada jew tbenġil mhux tas-soltu taht il-ġilda), tinfaraġ, demm fl-awrina. F'numru żgħir ta' kazijiet oħra ġew irappurtati fsada fl-ghajn, fir-ras, fil-pulmun jew fil-ġogi.

Jekk tbat minn fsada għal perjodu twil waqt li qed tieħu Clopidogrel Sandoz. Jekk taqta' x'imkien jew tweġġa', id-demm jista' jdum aktar mis-soltu biex jieqaf. Dan minħabba l-mod ta' kif taħdem il-mediciċina tiegħek billi ma thallix li jiffurmaw iċ-ċapep tad-demm. Għal qtugħ u ferit żgħar eż-żi. meta taqta' x'imkien, meta tqaxxar, normalment m'hemmx għalfejn tinkwieta. Madanakollu, jekk id-demm li hiereġ jinkwetak, għandek tkellem lit-tabib tiegħek minnufih (ara sezzjoni 2 'Oqgħod attent hafna b'Clopidogrel Sandoz').

L-effetti sekondarji jistgħu jseħħu b'ċerti frekwenzi, li huma definiti kif ġej:

- komuni hafna, jaffettwaw iktar minn utent 1 minn kull 10
- komuni: jaffettwaw minn 1 sa 10 utenti minn kull 100
- mhux komuni: jaffettwaw minn 1 sa 10 utenti minn kull 1,000
- rari: jaffettwaw minn 1 sa 10 utenti minn kull 10,000
- rari hafna: jaffettwaw inqas minn utent 1 minn kull 10,000
- mhux magħruf: ma tistax tittieħed stima mid-data disponibbli.

Effetti oħra li ġew irappurtati bi clopidogrel huma:

-Effetti sekondarji komuni:

Dijarea, uġiġi addominali, indigestjoni jew ħruq fl-istonku.

-Effetti sekondarji mhux komuni:

Uġiġi ta' ras, ulċera fl-istonku, rimettar, tqalligh, stitikezza, gass żejjed fl-istonku jew fl-imsaren, raxxijiet, hakk, sturdament, sensazzjoni ta' tnemnim u tiržiħ.

-Effetti sekondarji rari:

Vertigo.

-Effetti sekondarji rari hafna:

suffejra; uġiġi addominali qawwi flimkien ma' jew mingħajr uġiġi fid-dahar; deni, diffikultajiet fin-nihs kultant assoċjati mas-soġħla; reazzjonijiet allergiči ġeneralizzati; nefha fil-ħalq; infafet fil-ġilda; reazzjoni allergika fil-ġilda; infjammazzjoni tal-ħalq (stomatite); tnaqqis fil-pressjoni tad-demm; konfużjoni; alluċinazzjoni; uġiġi fil-ġogi; uġiġi muskolari; tibdiliet fil-mod ta' kif jintegħmu l-affarijiet.

Barra minn hekk, it-tabib tiegħek jista' jinduna b'xi tibdil fir-riżultati tat-testijiet tad-demm jew ta' lawrina tiegħek.

Jekk xi wieħed mill-effetti sekondarji jiggrava, jew jekk tinnota xi effetti sekondarji li m'humiex imsemmijin f'dan il-fuljett, jekk jogħġibok, għid lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.

5. KIF TAHŻEN CLOPIDOGREL SANDOZ

Aħżeen fil-folja originali sabiex tilqa' mill-umdità.

Żommu fejn ma jintlaħaqx u ma jidhix mit-tfal.

Tużax Clopidogrel Sandoz wara d-data ta' skadenza li tidher fuq il-kaxxa few fuq il-folja wara JIS. Id-data ta' skadenza tirreferi għall-aħħar ġurnata ta' dak ix-xahar.

Tużax Clopidogrel Sandoz jekk tinnota kwalunkwe sinjali viżibbli ta' hsara fil-folja jew fil-pilloli miksi ja b'rita.

Il-mediċini m'għandhomx jintremew ma' l-ilma tad-dranaġġ jew ma' l-iskart domestiku. Staqsi lillispīżjar dwar kif għandek tarmi mediċini li m'għandekx bżonn. Dawn il-miżuri jgħinu għal protezzjoni ta' l-ambjent.

6. AKTAR TAGHRIF

X'fihi Clopidogrel Sandoz

Is-sustanza attiva hi clopidogrel. Kull pillola fiha 75 mg ta' Clopidogrel (bħala besilate).

Is-sustanzi l-oħra huma:

Rita tal-pillola:

Macrogol,
Cellulose, microcrystalline (E460)
Crosovidone type A
Castor oil, hydrogenated

Kisja tar-rita:

Macrogol 6000
Ethylcellulose (E462)
Titanium dioxide (E171)

Id-Dehra ta' Clopidogrel Sandoz u l-kontenuti tal-pakket

Il-pilloli miksija b'rita Clopidogrel Sandoz huma bojod sa abjad jagħti fil-griż, qishom irham u bikonvessi. Huma fornuti f'kaxex tal-kartun li fihom 14, 28, 30, 50, 84, 90 u 100 pillola ġo folji tal-aluminju. Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu ghall-skop kummerċjali.

Id-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq

Acino Pharma GmbH
Am Windfeld 35
83714 Miesbach
Il-Ġermanja

Manifattur

Acino AG
Am Windfeld 35
83714 Miesbach
Il-Ġermanja

Salutas Pharma GmbH
Otto-von-Guericke-Allee 1
39179 Barleben
Il-Ġermanja

Għal kull tagħrif dwar din il- mediciċina, jekk jogħġibok, ikkuntattja lir-rappreżtant lokali tad-Detentur ta' l-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-suq.

België/Belgique/Belgien
Sandoz N.V.
Telecom Gardens
Medialaan 40
B-1800 Vilvoorde
Tél/Tel: +32 (0)2 722 97 97

Luxembourg/Luxemburg
Sandoz Pharmaceuticals GmbH
Raiffeisenstraße 11
D-83607 Holzkirchen
Deutschland
Tél/Tel: +49 8024 902 4000
info@sandoz.de

България
Representative office Sandoz d.d.
Business Park Sofia, buil. 8B, fl. 6
BG-1766 Sofia
Тел.: + 359 2 970 47 47

Magyarország
Sandoz Hungária Kft.
Tímár u. 20.
H-1034 Budapest
Tel: +36 1 430 2890
info.hungary@sandoz.com

Česká republika
Sandoz s.r.o.
Jeseniova 30
CZ-13000 Praha 3
Tel: +420 221 421 611
office.cz@sandoz.com,

Malta
V.J.Salomone Pharma Limited
79, Simpson Street
MT-Marsa HMR 14
Tel: + 356 21220174
info@vjsalomone.com

Danmark
Sandoz A/S
Edvard Thomsens Vej 14
DK-2300 København S
info.sandoz-dk@sandoz.com

Nederland
Sandoz B.V.
Veluwezoom 22
NL-1327 AH Almere
Tel: +31 36 5241600
info.sandoz-nl@sandoz.com

Deutschland
Sandoz Pharmaceuticals GmbH
Raiffeisenstraße 11
D-83607 Holzkirchen
Tel: +49 8024 902 4000
info@sandoz.de

Norge
Sandoz A/S
Edvard Thomsens Vej 14
DK-2300 København S
Danmark
info.sandoz-dk@sandoz.com

Eesti
Sandoz d.d. Eesti filiaal,
Pärnu mnt 105,
EE-11312 Tallinn,
Tel: +372 6652400

Österreich
Sandoz GmbH
Biochemiestrasse 10
A-6250 Kundl
Tel: +43 (0)53382000

Ελλάδα
Sambrook Med SA
Καρτσιβάνη 6
Π.Φύληρο
GR-175 64 Πειραιας
Τηλ: + 30 210 8194 322
ldimomeleti@gerolymatos.gr

Polska
Lek Polska Sp.z o.o.
ul. Domaniewska 50 C
PL - 02-672 Warszawa
Tel: +48 22 549 15 00

España
Sandoz Farmacéutica, SA
Avda. Osa Mayor, 4
E-28023 Aravaca (Madrid)
Tel. +34 917401280
sandoz.responde@sandoz.com

Portugal
Sandoz Farmacêutica Lda.
Alameda da Beloura
Edifício 1, 2º andar - Escritório 15
P-2710-693 Sintra
Tel: +351 21 0008781

France

Sandoz SAS
49, avenue Georges Pompidou
F-92593 Levallois-Perret Cedex
Tél: +33 1 4964 4800

Ireland

Sandoz Pharmaceuticals GmbH
Raiffeisenstraße 11
D-83607 Holzkirchen
Germany
Tel: +49 8024 902 4000
info@sandoz.de

Ísland

Sandoz A/S
Edvard Thomsens Vej 14
DK-2300 København S
Danmörk
info.sandoz-dk@sandoz.com

Italia

Sandoz S.p.A.
Largo Umberto Boccioni, 1
I-21040 Origgio / VA
Tel: +39 02 96541

Κύπρος

Panicos Hadjigeorgiou
για P. T. Hadjigeorgiou Co Ltd
Ταχυδρομική Διεύθυνση: T.K. 53158 CY-3301
Λεμεσός
Διεύθυνση γραφείου: Γιλτίζ 31 CY-3042
Λεμεσός
Τηλ: 00357 25372425
hapanicos@cytanet.com.cy

Latvija

Sandoz d.d. Representative Office in Latvia
Meza Str. 4
LV-1048, Riga
Tel: +371 67892006

Lietuva

Sandoz Pharmaceuticals d.d.,
Branch Office Lithuania
Seimyniskiu Str. 3A
LT-09312 Vilnius
Tel: +370 5 2636037

România

Sandoz Pharma Services S.R.L.
Victoria Business Park
Soseaua Bucuresti-Ploiești 73-81
Corp 2, etaj 2, Sector 1-RO
Tel: +40 21 4075183

Slovenija

Lek Pharmaceuticals d.d.
Verovškova 57
SI-1526 Ljubljana
Tel: +386 1 5802111
info.lek@sandoz.com

Slovenská republika

Sandoz d.d. - organizačná zložka
Galvaniho 15/C
SK-821 04 Bratislava
Tel: +421 2 48 200 600

Suomi/Finland

Sandoz A/S
Edvard Thomsens Vej 14
DK-2300 København S
Tanska/Danmark
info.sandoz-dk@sandoz.com

Sverige

Sandoz A/S
Edvard Thomsens Vej 14
DK-2300 København S
Danmark
info.sandoz-dk@sandoz.com

United Kingdom

Sandoz Ltd
37 Woolmer Way
Bordon GU35 9QE – UK
Tel: +44 1420 478301
uk.drugsafety@sandoz.com

Dan il-fuljett kien approvat l-ahħar f'

Informazzjoni dettaljata dwar din il-mediċina tinsab fuq il-website ta' l-Aġenzija Ewropea dwar il-mediċini: <http://www.ema.europa.eu/>

Prodott medicinali li m'għadux awtorizzat